

הסוכות הרי הוא הזמן המוכשר ביותר לעשות תשובה מאהבה, וכח זה של תשובה מאהבה הרי נשפע להם לישראל ע"י אהע"ה וכמ"ל, וע"כ הוא מצד אחד ישראל שיזכו לצוא לידי תשובה מאהבה שהוא התענוג היותר גדול להש"ת מכל התענוגים. (תשי"ט לפ"ק)

יג

עוד אפ"ל המדרש ילקוט הג"ל כל מי שמקיים מצות סוכה בעוה"ז הקצ"ה נותן לו חלק לעת"ל בסוכתה של סדום. עפ"י שזמתי לפרש עוד מקראי קודש הג"ל צפ"י וירא וה' אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עושה ואברהם היו יהי לגוי גדול וגו', דל"צ המשך וקישור הפסוקים דמה ענין זה לזה. ובמד"ר מתן תורה גליתיו לו וכו' דינה של סדום למחר ואיני מגלה לו. ול"צ שייכות וקישור הענין של מ"ת להפיכת סדום. גם ל"צ לבאר כונת הכתוב להלן שאמר אהע"ה חלילה לך מעשות כדבר הזה וגו' השופט כל הארץ לא יעשה משפט, למה הזכיר דוקא שנה זה שהצו"ת שופט את כל הארץ.

ובגמרא (יומא ל"ח ע"ב) ח"ר אלעזר מצרכתן של לדיקים אתה למד קללה לרשעים ומקללתן של רשעים אתה למד צרכה ללדיקים, מצרכתן של לדיקים אתה למד קללה לרשעים דכתיב כי ידעתיו למען אשר יאזה וגו' וכתיב צתרי ויאמר ה' זעקת סדום ועמורה כי רבה, ומקללתן של רשעים אתה למד צרכה ללדיקים דכתיב ואנשי סדום רעים וחטאים לה' מאד, וה' אמר אל אברהם אחרי הפרד לוע מעמו וגו', ופרש"י מצרכתן של לדיקים וכו' במקום שהקצ"ה מצד אחד הלידיקים שם מקלל את הרשעים. והמהרש"א ז"ל צח"א הקשה דאין המאמר סובל פירושו וכי מה למדין זה מזה לפירושו, וע"כ פי' שם באופן אחר עיי"ש מ"ש לפי דרכו.

וחרק"י אמרה נפשי עפ"י הארז"ל בשער הפסוקים המוצא לעיל דנשמות אנשי דור המבול נתגלגלו צדור הפלגה ועדיין היו חטאים

ונתגלגלו עוה"פ באנשי סדום וגם אז חטאו וקלקלו ונאכזרו מן העולם, עד שנתגלגלו בנשמות צ"י שנולדו בגלות מצרים ואז התחילו ליתקן, וע"י צרות השיעבוד נלרפו ונתלכנו עד שילאו משם ס"ר צ"י כשרים ולדיקים, והם היו אנשי דור המדבר אותו דור דיעה שקבלו התורה בהר סיני. ועוד מצואר צדצרי הארז"ל שם שזה ביאור ענין משה ויתרו בענין מינוי הדיינים שאל יתרו למשה לא עוב הדבר אשר אתה עושה וכו' כי כד מן הדבר לא חוכל עשוהו לצדך וכו' והולך למנות עליהם שרי אלפים ושרי מאות וכו' לדון אותם, דלכא"י וכי מה זה ועל מה זה ה' להם לישראל שם במדבר כל כך הרבה משפטים ודינים עד שהולכו לדיינים מרובים כל כך, הלא היו אוכלי המן ושותי מי באר ולא עסקו במצ"מ ומאיפוא נתהוו להם שם כל כך עניני משפטים. אמנם לפי שהיו גלגלי נשמות של אנשי סדום שכפרו בדינים ועוותו את המשפטים על כן היו צריכים לתקן אותן הדינים והמשפטים בעצמם שקלקלו בגלגולם הקודם ועל כן נזדמנו להם שם הרבה משפטים, ואותם המריצות שצאו כיוצא בהם לפני דייני סדום דנו אותם עתה במשפט כפי הדין והיה ניתקן בזה, ולזה ח"ל יתרו למשה לא חוכל לתקן כל הרע הזה ולהחזירו לעוב צהיותך יושב לצדך שופט, כי צריך שיצאו כל מליאות הדינים הראשונים שקלקלו בהם דייני סדום שיתקנו על ידך והנה אתה יחידי וכו' ולכן ושמח עליהם שרי אלפים וכו' ובהתרצות הדיינים יתרצו הדינים ויתוקן הדבר במהרה יעיי"ש שהאריך בדבר. עכ"פ היוצא לנו מזה שאנשי סדום היו אנשי דור המדבר מקבלי התורה והן הן דורות ישראל זרע אברהם שכל הדורות.

ונקד"ר עוד מה שכתב הרמב"ן הק' צפ"י וירא לבאר ענין גדול עונשה של סדום שאירע לה מה שלא אירע לשום אומה ולשון, חלה"ק ודע כי משפט סדום ה' למעלת ארץ ישראל, כי היא מכלל נחלת ה' ואינה סובלת אנשי תועבות, וכאשר תקיא את הגוי כולו מפני תועבות, הקדימה וקאה את העם הזה שהיו רעים מכולם לשמים